

Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověno jen potud, že byla povolená exekuce soudním prodejem zastavených věcí, jsoucích v úschově zasilatele T., podle § 251 č. 6 a § 39 č. 2 ex. ř. zrušena co do oněch předmětů, jichž dlužník podle zjištění prvního soudu potřebuje k dalšímu výhodnému provozování své drobné krejčovské živnosti, odpovídajícímu jeho poměrům. Jinak však dovolacímu rekursu nebylo vyhověno.

Čís. 16791.

Těž o tom, že se k započtení namítaná vzájemná pohledávka nehodí k započtení, jest rozhodnutí v rozsudkovém výroku (§ 404 c. ř. s.). Doplnil-li odvolací soud rozsudkový výrok prvního soudu, jenž jen nedopatřením neučinil rozhodnutí po této stránce, nejde o změnu rozsudku, nýbrž o pouhou opravu rozsudku ve smyslu § 419, odst. 3, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 10. března 1938, R I 263/38.)

V usnesení, jímž odvolací soud na odvolání žalované zrušil bez výhrady právní moci (§ 519 č. 3 c. ř. s.) rozsudek soudu první stolice — odsuzující žalovanou k zaplacení 89ř Kč s přísl. ve výroku o vzájemné pohledávce 2.500 Kč namítané žalovanou k započtení, vrátil věc k dalšímu jednání a pětnému rozhodnutí — opravil odvolací soud napadený rozsudek ve výroku tak, že se k započtení namítaná vzájemná pohledávka nehodí k započtení. Proti tomuto zrušujícímu usnesení podaný dovolací rekurs žalobkynin o d v o l a c í s o u d odmítl pro nepřipustnost (§ 519 č. 3 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu žalobkyně.

D ů v o d y:

Žalovaná namítla v první stolici proti žalobnímu nároku, jenž mezi stranami rozepře není sporný, započtením vzájemnou pohledávku 2.500 Kč z důvodu náhrady škody. O tomto vzájemném nároku však první soud ve výroku svého rozhodnutí nerozhodl, nýbrž toliko v důvodech, že jde vlastně o nárok na vrácení věci, jenž nemůže býti započten na zažalovanou pohledávku (§ 1440 obč. zák.), což znamená, že se prý nehodí ke kompensaci. O nároku k započtení namítaném nutno vždy rozhodnouti ve výroku (§ 391, odst. 3, §§ 404, 411, 417 c. ř. s.), má-li se tak státi z důvodu věcné oprávněnosti vzájemné pohledávky, tedy když se rozhoduje o její jsoucnosti (rozh. č. 2362, 3630, 3877, 4530, 9034, 13261 Sb. n. s.). Když se ovšem zamítá žalobní nárok, takže řešení námítky započtení odpadá, když se tedy o jsoucnosti vzájemné pohledávky věcně vůbec nerozhoduje, není samozřejmě potřebí rozhodnouti o ní ve výroku rozsudečném. Pochybné by mohlo býti, zda také tehdy, když se námítka započtení zamítá pro nedostatek podmínek započítatelnosti podle §§ 1438 a 1440 obč. zák., takže se rovněž věcně nerozhoduje

o vzájemné pohledávce, nutno toto rozhodnutí pojmouti do rozsudečného výroku anebo zda stačí, odůvodní-li soud své stanovisko pouze v důvodech. Ale se zřením na ustanovení § 404 c. ř. s., podle něhož nutno v rozsoudku vyřídit všechny návrhy týkající se hlavní věci, pokud nebylo o nich již dříve rozhodnuto anebo pokud nebylo vyhrazeno jejich samostatné vyřízení, jest míti za to, že i rozhodnutí soudu o tom, že započtením namítaná vzájemná pohledávka není způsobilá ke kompensaci, jest vyjádřiti v rozsudkovém výroku, což je nejen v zájmu jasnosti a zřetelnosti soudního rozhodnutí, nýbrž ulehčuje též soudu vyšší stolice jeho přezkoumání. Doplnil-li tedy odvolací soud v souzeném případě výrok prvního soudu tak, »že se k započtení namítnutá vzájemná pohledávka nehodí ke kompensaci«, nezměnil tím rozsudek prvního soudu, jak se stěžovatelka mylně domnívá, nýbrž užil pouze práva v § 419, odst. 3, c. ř. s. mu poskytnutého (rozh. č. 4530 Sb. n. s.) a upravil výrok soudu první stolice tak, jak prý soud sám měl podle svého právního stanoviska správně učiniti.

Odvolací soud pak zrušil zároveň ono doposud pouze v rozsudkových důvodech obsažené a druhým soudem nyní také ve výroku upravené rozhodnutí o nezapočitatelnosti vzájemné pohledávky žalované, jakož i rozhodnutí prvního soudu o nákladech řízení, uloživ mu v tomto rozsahu další jednání o věci a nově rozhodnutí, aniž svému výroku vyhradil právní moc podle § 519 č. 3 c. ř. s. Rozhodnutí prvního soudu o žalobním nároku samém zůstalo nedotčeno.

Odvolací soud přeměnil tedy konečný rozsudek prvního soudu v rozsudek dílčí (§ 391, odst. 3, c. ř. s.), týkající se zažalované pohledávky, kdežto o vzájemné pohledávce nutno dále jednati. Tento postup odvolacího soudu jest ovšem dovolen, ale jen tehdy, když vzájemná pohledávka není v právní souvislosti s pohledávkou žalobní (rozh. č. 9043 Sb. n. s.). Po té stránce však vyplývá z přednesu obou stran, že zažalovaná částka jest úplatou za dodané dámské šaty, započtením namítaná vzájemná pohledávka však nárokem na náhradu škody vzniklé prý tím, že žalobkyně žalované nevrátila vypůjčený brilantový prsten, takže o právní souvislosti obou nároků nemůže býti řeči.

Stěžovala-li si žalobkyně za toho stavu věci proti usnesení odvolacího soudu, který zrušil v uvedeném rozsahu rozsudek prvního soudu bez výhrady právní moci, nebyl její rekurs podle § 519 č. 3 c. ř. s. přípustný a odvolací soud jej proto právem odmítl. Nemohlo proto býti bezdůvodnému rekursu žalobkyně proti odmítacímu rozhodnutí vyhověno.

Čís. 16792.

Nárok z bezdůvodného obohacení podle § 1431 obč. zák. může vzniknouti byly-li někomu plněny buď hmotné věci, neb práva, nebo určité výkony, které mají majetkoprávní význam a na něž neměl jejich příjemce nároku, a předmětem onoho nároku je vrácení toho, co bez právního důvodu přešlo ze jmění jedné osoby do jmění druhé osoby.